

Valtuustoaloite, Markkinatoimenpiteiden ideointi lapsiperheiden houkuttelemiseksi lihin, lin Keskustan ja perussuomalaisten valtuustoryhmä

Khall 06.11.2023 § 265

Valmistelija	hallinto- ja talousjohtaja Virpi Kolehmainen
	Hallintosäännön 123 § mukaan kunnanhallitus lähettää aloitteen sen viranomaisen valmisteltavaksi, jonka toimialaa asia koskee.
	lin keskustan ja perussuomalaisten valtuustoryhmien allekirjoittamassa valtuustoaloitteessa esitetään markkinointitoimenpiteiden ideointia lapsiperheiden houkuttelemiseksi lihin.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kaikille toimialoille valmisteltavaksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Khall 14.10.2024 § 252
251/00.01.03.01/2023

Valmistelija	elinvoimajohtaja Helena Illikainen
	lin keskustan ja perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt seuraavan valtuustoaloitteen: <i>”lin kunnan lapsimäärä on syösykierteessä. Vuonna 2024 alottaa 142 ekaluokkalaista ja viiden vuoden päästä, vuonna 2029, ekaluokkalaista alottaa ennusteen mukaan vain 93 (- 35 %). Keskustan ja perussuomalaisten valtuustoryhmät vaativat, että ekaluokkalaisten määrän syösykierteen katkaisemiseksi toteutetaan jokaisen toimialajohtajan johdolla vuoden 2023 loppuun mennessä ideariihä. Sen tavoite on löytää vähintään yksi merkittävä julkisuuteen markkinoitava toimenpide, millä houkuttelemme lapsiperheitä lihin. Ideariihen tulokset jalostetaan markkinointiviestiksi ja -toiminnaksi tammikuussa 2024. Markkinointikampanja lapsiperheiden houkuttelemiseksi käynnistetään monikanavaisena (some, printti, netti, yms.) helmikuussa 2024.”</i>
	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Keskustan ja perussuomalaisten valtuustoryhmä on esittänyt huolensa lin laskevasta lapsimäärästä ja erityisesti ekaluokkalaisten määrän jyrkästä laskusta vuoteen 2029 mennessä. Aloitteessa ehdotetaan ideariihen järjestämistä ja lapsiperheille kohdistetun markkinointikampanjan toteuttamista. Vaikka yksittäiset markkinointikampanjat voivat tuoda hetkellistä näkyvyyttä ja herättää kiinnostusta, on selvää, että pitkäaikaisen muutoksen aikaansaaminen vaatii jatkuvaa, pitkäjänteistä ja laaja-alaista työtä. Tämä prosessi edellyttää koko kunnan toimialojen tiivistä yhteistyötä ja suunnitelmallisuutta.
	Pidetyn esihenkilöfoorumien ja työpajojen havainnot Helmikuussa 2024 järjestetyssä esihenkilöfoorumissa ja kevään toimialoittaisissa työpajoissa käsiteltiin sitä, mitkä tekijät vaikuttavat perheiden asuinpaikkavalintoihin ja miten li voisi houkuttaa lisää lapsiperheitä. Keskusteluissa ja vastauksissa tuli esille, että asuminen ja perheiden muuttaminen tiettyyn kuntaan on monen tekijän summa. Ei ole olemassa yhtä yksittäistä ratkaisua, vaan houkuttelutyön on perustuttava laajaan ja

monipuoliseen toimenpidevalikoimaan. Perheiden kokonaisvaltaisesti toimiva arki on yksi keskeisimmistä asioista. Jotta li erottautuu ja houkuttelee lapsiperheitä pysyvästi, houkuttelutyön tulee olla jatkuvaa, kokonaisvaltaista ja strategista.

Sisäisessä kyselyssä nykyisten asukkaiden syyt asua lissä liittyivät usein perhesuhteisiin, työn sijaintiin ja luonnonläheisyyteen. Esimerkiksi moni vastaaja kertoi muuttaneensa takaisin lihin perheen tuen vuoksi tai siksi, että kunta tarjoaa enemmän tilaa ja rauhaa kuin kaupunki. Samoin luonto ja vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet nousivat esiin tärkeinä vetovoimatekijöinä. Muualta kuntaan muuttaneet korostivat turvallisuuden, luonnon ja edullisen asumisen merkityksiä. Kuitenkin moni korosti, että vuokra-asuntojen ja valmiiden uudiskohteiden puute voi olla merkittävä este perheille, jotka etsivät nopeampaa ja helpompaa ratkaisua. Monipuolinen asuntotuotanto on selkeä kehittämiskohde, johon tulee jatkossakin panostaa.

lissä on jo tehty monia toimenpiteitä, jotka luovat hyvän pohjan pitkäjänteiselle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille. Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen laadun parantaminen, tonttien hinnoittelun tarkistaminen sekä perheille suunnattujen palveluiden kehittäminen ovat olleet keskeisiä askeleita tähän suuntaan. Näitä toimia on jatkettava ja laajennettava, jotta houkuttelutyö tuottaa pitkäkestoisia tuloksia.

Työpajoissa yksittäiset kampanjat nähtiin hetkellisen näkyvyyden lisääntymisenä, mutta niitä ei vaikuttavuudeltaan koettu merkittäviksi. Tätä tuki myös valtuustoaloitteen myötä tehty selvittelytyö kuntien käyttämistä houkutteluukeinoista ja niiden vaikuttavuudesta. On selvää, että kunnan kaikkien toimialojen yhteistyö ja jatkuva kehitystyö ovat keskeisiä uusien asukkaiden houkuttelussa. Toimialakohtaisesti todettiin, että todella paljon tehdään jo asian eteen. Samalla nousi useita huomioita, että tehdystä työstä, tarjonnasta ja mahdollisuuksista ei tiedetä riittävän laajasti kunnan sisällä, saati ulkopuolella. Olevan tarjonnan ja mahdollisuuksien jalkauttaminen ja näkyväksi tekeminen on yksi keskeisistä toimialojen vastuulla olevista tehtävistä ja siihen on panostettava entistä enemmän.

Asuminen, kaavoitus ja työ

Kaavoituksen avulla luodaan lapsiperheille houkuttelevia asuinalueita. Tämä tarkoittaa riittäviä tontteja pientalorakentamiseen, palveluiden läheisyyttä ja viihtyisiä sekä turvallisia asuinympäristöjä. Esimerkiksi alueet, joissa koulut, päiväkodit ja leikkipuistot ovat kävelyetäisyydellä, ovat erityisen houkuttelevia perheille. Kaavoituksella varmistetaan myös, että uusille yrityksille ja työpaikoille on riittävästi tilaa alueilla, jotka koetaan houkutteleviksi.

li on jo tehnyt pitkäjänteistä työstä edullisten tonttien ja joustavien kaavoitusratkaisujen kehittämiseksi. Liesharjussa ja kylissä on tarjolla tontteja, Pentinkangas ja Kuivaniemi tarjoavat yrityksille sijoittumismahdollisuuksia. Jatkossa tulee keskittyä entistä enemmän valmiiden uudiskohteiden ja vuokra-asuntojen tarjontaan, sillä monille perheille nopea ja vaivaton muutto voi olla ratkaiseva tekijä asuinpaikkavalinnassa. Tonttitarjonnan rinnalla on tärkeää houkuttaa ammattirakentajia investoimaan kuntaan, jotta asumismahdollisuudet lisääntyisivät ja monipuolistuisivat. Tonttimarkkinointia ja sen monikanavaisuutta on lisätty vuoden 2024 aikana ja kampanjoita on tehty erityisesti lapsiperheille ja yrityksille.

Yrityspalvelut tukevat paikallisten yritysten kasvua ja houkuttelevat uusia yrityksiä kuntaan. Kunnan elinvoimaisuus kasvaa, kun alueelle saadaan uusia investointeja, jotka tukevat kunnan talouskasvua ja tarjoavat työtä kuntalaisille. Työpaikat ja elinkeinomahdollisuudet ovat keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat

lapsiperheiden muuttopäätökseen. Myös etätyömahdollisuuksien edistäminen on tärkeää perheille, jotka arvostavat joustavampia työaikoja ja -paikkoja. Jatkossakin on panostettava ja resursoitava pitkäjänteiseen työhön, jota tehdään uusien työpaikkojen luomiseksi ja olevien pysymiseksi kunnassa. Vuoden 2025 tähän työhön lisätään entisestään henkilötyöpanosta.

Palvelut ja arjen sujuvuus, palveluita eri ikäisille lapsille

Pitkäjänteinen panostus lapsiperheiden palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen, kouluihin ja terveydenhuoltoon, on keskeinen osa vetovoimaisuuden rakentamista. Lissä on jo tehty merkittäviä investointeja näihin palveluihin ja lähivuosina on tulossa merkittäviä uusia investointeja. Lapsiperheet arvostavat erityisesti korkealaatuaista varhaiskasvatusta ja kouluja. Lissä voidaan panostaa varhaiskasvatuksen laadun parantamiseen edelleen, kuten pieniin ryhmäkokoihin, uusien oppimisympäristöjen kehittämiseen ja oppilashuollon palveluiden lisäämiseen. Tämä tarjoaa lapsille houkuttelevan, turvallisen ja kehittävän kasvuympäristön. Modernit ja viihtyisät oppimisympäristöt ja vanhemmuutta ja lasten hyvinvointia tukevat palvelut ovat merkittävä vetovoimatekijä, kun perheet päättävät, minne asettua asumaan. Kunnassa kehitetään jatkuvasti palveluita, jotka tukevat lasten ja perheiden hyvinvointia kokonaisvaltaisesti.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikatoimi ylläpitää ja kehittää monipuolisia hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluita. Perheiden vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantaminen – kuten liikuntapaikkojen, kirjastojen ja kulttuuritapahtumien kehittäminen – luo aktiivisen kunnan imagon. Esimerkiksi laadukkaat urheilukentät, jäähalli, monitoimihalli ja harrastusmahdollisuudet sekä niiden saatavuus ja saavutettavuus houkuttelevat erityisesti lapsiperheitä. Haastatteluissa yksi useimmin mainittu seikka vetovoimaa vähentävänä asiana oli harrastusmahdollisuuksien kapeus, puute ja tai saavutettavuus ja saatavuus. Tähän kehittämistyöhön on paneuduttava usean toimialan yhteistyöllä ja pitkän tähtäimen suunnitelmallisuudella. Myös olevien palveluiden laadun ylläpitämiseen tulee kiinnittää huomiota.

Yhdistystoiminnan tukeminen on keskeinen keino saada kuntaan monipuolisia ja edullisia vapaa-ajan palveluita. Nuorisotoiminnan kehittäminen ja vahva yhteisöllisyyden tukeminen ovat lapsiperheille merkityksellisiä. On tärkeä jatkossakin panostaa toimenpiteisiin, jotka edistävät lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Luonto, liikkuminen, turvallinen ja toimiva ympäristö

Lin kunnan kilpailuetu on sen luonnonläheisyys, vesistöt ja turvallisuus. Luonto ja vesistöt tarjoavat mahdollisuuksia perheille, jotka arvostavat aktiivista ja luonnonläheistä elämäntapaa. Kunnan on jatkettava luontokohteiden saavutettavuuden parantamista ja markkinoitava näitä houkuttimina uusille asukkaille. Samalla ulkoilureittien kehittäminen tarjoaa lisäarvoa niin nykyisille kuin uusille asukkaille.

Hyvät liikenneyhteydet palveluihin, työpaikoille ja ulkoiluaktiviteetteihin ovat tekijöitä, joita lapsiperheet arvostavat. Lissä yhdyskunta- ja maankäytön toimialoilla kehitetään niin kunnallista kuin seudullista liikenneverkostoa, huolehditaan ja pyritään parantamaan joukkoliikenteen toimivuutta ja kehitetään turvallisia pyöräily- ja jalankulkureittejä. Esimerkiksi työmatkayhteyksien sujuvuus naapurikuntiin tai Ouluun voi lisätä kunnan houkuttelevuutta.

Ympäristön viihtyisyys ja turvallisuus ovat perheille tärkeitä. Kunnan vetovoimaisuutta parannetaan huolehtimalla siitä, että julkiset tilat ja kuntaympäristö ovat hyvin hoidettuja ja viihtyisiä ja liikennejärjestelyt turvallisia.

Ympäristön viihtyisyyden kasvattamisessa on tehtävää ja siitä tulee myös kuntalais- ja vierailijapalautetta.

Toimiva perusinfrastruktuuri, kuten luotettava vesihuolto, jätehuolto ja energiantuotanto, on olennaista lapsiperheille. Energiatohkeat ratkaisut ja ympäristöystävälliset toimintatavat (kuten uusiutuvan energian käyttö) ovat myös houkuttelevia vetovoimatekijöitä ekologisuuksi arvoisille perheille.

Kuntatalous sekä avoin ja osallistava hallinto

Talous- ja hallintotoimen tehtävä on varmistaa, että kunta pystyy ylläpitämään ja kehittämään tarvittavia palveluita laadukkaasti ilman taloudellista ylikuormitusta. Hyvin hoidettu kuntatalous luo edellytykset investoinneille esimerkiksi koulujen, päiväkotien ja liikuntapaikkojen kehittämiseen -asioille, jotka houkuttelevat lapsiperheitä. Lisäksi hyvin hoidettu talous antaa kunnalle joustavuutta tarjota taloudellisia kannustimia uusille asukkaille.

Lapsiperheet arvostavat kuntia, joissa päätöksenteko on avointa, ennakoitavaa ja asukaslähtöistä. Hallinnon kehittäminen sujuvammaksi ja kuntalaisia kuulevammaksi parantaa kuntalaisten tyytyväisyyttä ja nostaa kunnan imagoa ulospäin. Tätä työtä jatketaan.

Jatkuva ja suunnitelmallinen markkinointi ja viestintä

Markkinointi ei voi olla yksittäinen kampanja, vaan sen tulee olla jatkuvaa ja suunnitelmallista ja poikki kaikkien toimialojen. Kunnan ja sen toimialojen on pystyttävä monikanavaisesti ja -toiminnallisesti luomaan imagoa, joka korostaa perheystävällisyyttä, turvallisuutta, harrastus- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia ja luonnonläheisyyttä. Monikanavaisella viestinnällä varmistetaan, että kunta tavoittaa kohderyhmänsä tehokkaasti ja pitkäjänteisesti. Nykyisten asukkaiden tyytyväisyys kuntaan ja heidän viestinsä ulospäin ovat tärkeitä positiivisen kuntaimagon rakentamisessa. Näitä asioita tulee mitata ja seurata.

Lopuksi

Valtuustoaloitteen myötä keskustelu kunkin toimialueen roolista elin- veto- ja pitovoiman kasvattamisesta on lisääntynyt. Tätä keskustelua ja siitä nousevia konkreettisia toimenpiteideoita tulee aktiivisesti ja suunnitelmallisesti toteuttaa ja jalkauttaa osaksi toimialojen perustoimintoja. Samalla jo tehtyjä toimenpiteitä ja olevia vetovoimatekijöitä ja mahdollisuuksia tuodaan aktiivisesti ja monikanavaisesti esille.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka
Päätösesitys	Kunnanhallitus hyväksyy esitetyn vastauksen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.